

(12) CERERE DE BREVET DE INVENȚIE

(21) Nr. cerere: a 2017 00295

(22) Data de depozit: 17/05/2017

(41) Data publicării cererii:
30/08/2018 BOPI nr. 8/2018

(71) Solicitant:
• INSTITUTUL NAȚIONAL DE
CERCETARE-DEZVOLTARE PENTRU
FIZICA MATERIALELOR-INCDFM,
STR.ATOMIȘTILOR NR.405 A, MĂGURELE,
IF, RO

(72) Inventatori:
• SECU MIHAIL, STR.NERVA TRAIAN,
NR.23-25, BL.M71, SC.2, AP.61, SECTOR 3,
BUCUREȘTI, B, RO;
• SECU ELISABETA CORINA,
STR.NERVA TRAIAN, NR.23-25, BL.M71,
SC.2, AP.61, SECTOR 3, BUCUREȘTI, B,
RO

(54) PROCEDEU DE PREPARARE A LUMINOFORULUI $BaCl_2:Eu^{2+}$

(57) Rezumat:

Invenția se referă la un procedeu de preparare a luminoforului $BaCl_2:Eu^{2+}$, utilizat pentru detecția și stocarea radiațiilor X în radiografia digitală. Procedeu, conform invenției, constă în metoda sol-gel, folosind acetat de bariu și bromură de europiu într-o soluție de alcool etilic, alcool izopropilic, acid tricloracetic și apă, într-un raport molar de 1:0,75:0, 2:0, 8; solul transparent rezultat se amestecă la temperatura camerei timp de 2 h, se menține la această temperatură până la

evaporarea alcoolului, după care xerogelul rezultat se usucă la temperatura de 60°C timp de 24 h, urmat de calcinare la temperatura de 500°C timp de 1 h în aer, din care rezultă matricea cristalină de $BaCl_2:Eu^{2+}$, faza ortorombică.

Revendicări: 5
Figuri: 2

18

OFICIUL DE STAT PENTRU INVENȚII ȘI MĂRCI
Cerere de brevet de invenție
Nr. a 2017 00295
Data depozit 17-05-2017

PROCEDEU DE PREPARARE A LUMINOFORULUI $\text{BaCl}_2:\text{Eu}^{2+}$

Descrierea invenției

Prezenta invenție se referă la un procedeu de preparare a luminoforului de $\text{BaCl}_2:\text{Eu}^{2+}$ (faza ortorombica) sub forma de pulbere fina nano si microcristalina cunoscut cu proprietati foarte bune ca luminofor stocator de radiatii X (pentru radiografia digitala) sau scintilator de radiatii X. In primul caz, imaginea latentă a radiatiilor X este stocată sub forma de defecte (perechi electron-gaura). Informatia este recuperată ulterior prin stimulare optica cu lumina vizibila (fascicul laser de baleiaj) ce conduce la recombinația perechilor defecte insotita de luminescent dopantului (Eu^{2+}), fenomen cunoscut sub numele de luminescenta fotostimulata [1]. Aceasta din urma este detectata si informatia stocata intr-un calculator. In ceea ce priveste proprietatile de ca luminofor stocator de radiatii X acestea sunt de aprox. 35-40% comparative cu cele ale luminoforului comercial $\text{BaFBr}:\text{Eu}^{2+}$ si deci relativ comparabile [2].

Pana acum compusul $\text{BaCl}_2:\text{Eu}^{2+}$ (faza ortorombica) s-a obtinut prin reactie in stare solida la temperaturi cu 100°C sub temperature de topire dintre pulberi anhidre de BaCl_2 si EuCl_2 sau sub forma de monocristale folosind metoda cresterii din topitura (metoda Bridgman) intr-o fila de cuarț sau grafit [2,3], in ambele cazuri in atmosfera controlata de argon, azot, HCl. Pentru aplicatii legate de radiografia digitala de radiatii X compusul (nanocristale) a fost realizat in mod indirect sub forma de nanocristale de $\text{BaCl}_2:\text{Eu}^{2+}$ in interiorul unor matrici sticloase fluoritice, prin cristalizarea partiala controlata a acestora si denumite ca sticle ceramice [4].

Metodelor de mai sus prezinta o serie de dezavantaje printre care (a) necesitatea folosirii de precursori sub forma anhidra BaCl_2 si EuCl_2 (b) necesitatea uscarii prelabile a dihidratului de bariu $\text{BaCl}_2 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$ pentru obtinerea BaCl_2 anhidru (b) manipularea cu atentie in timpul sintezei pentru evitarea formarii dihidratului de bariu $\text{BaCl}_2 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$ (b) folosirea atmosferei controlate in timpul sintezei.

Problema rezolvată de invenție constă în folosirea metoda sol-gel pentru obtinerea de pulberi $\text{BaCl}_2:\text{Eu}^{2+}$ (faza ortorombica) sub forma de pulbere fina nano si microcristalina. In cazul de fata aceasta metoda prezinta o serie de avantaje: temperatura de sinteza scazuta, sinteza in atmosfera obisnuita, controlul compozitiei, o buna omogenitate a reactantilor la nivel molecular.

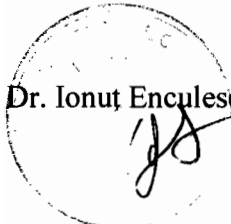
Potrivit invenției de față, $\text{BaCl}_2:\text{Eu}^{2+}$ (faza ortorombica) se obține prin mojarare într-un mojar de agat, folosind un pistil a unuia amestec de 2.275 g acetat de bariu ($\text{Ba}(\text{C}_2\text{H}_3\text{O}_2)_2$) și

Dr. Ionut Enculescu

Mihail Secu

0.028g bromura de europiu (II) (EuBr_2). Amestecul a fost dizolvat într-o soluție de alcool etilic, alcool izopropilic, cu adăugare de acid tricloracetic și apă (raport molar 1:0.75:0.2:0.8). După amestecare, la temperatura camerei timp de 2h, se obține un sol transparent care se lasă la uscat până la evaporarea alcoolului.

Xerogelul pulbere obținut se usucă în continuare la 60°C pentru 24h. Pentru obținerea compusului $\text{BaCl}_2:\text{Eu}^{2+}$ (faza ortorombică) xerogelul uscat obținut se calcinează la 500°C timp de 1h. Măsurătorile de difracție de radiații X obținute pe în urma calcinării xerogelului sintetizat conform invenției au confirmat prezența fazei cristaline $\text{BaCl}_2:\text{Eu}^{2+}$ (faza ortorombică) (Figura 1) iar spectrul de luminescență ce arată luminescența dopantului Eu^{2+} de la 396nm (Figura 2)

Dr. Ionuț Enculescu

Mihail Săcu

Referinte

- [1] S Schweizer, Physics and Current Understanding of X-Ray Storage Phosphors Phys. Status Solidi a 187 335 (2001)
- [2] L. H. Brixner and A. Ferretti, Eu^{2+} Fluorescence in BaCl_2 , Journal of Solid State Chemistry 18, 111-116 (1976)
- [3] M.Secu, R. Kalchgruber, S. Schweizer, J.-M. Spaeth, A. Edgar Photostimulated luminescence in $\text{BaX}_2:\text{Eu}^{2+}$ (X=Br, Cl) X-ray storage phosphors, Radiation Effects and Defects in Solids, vol. 157, 957-962 (2002)
- [4] S. Schweizer, L. Hobbs, M.Secu, J.-M. Spaeth, A. Edgar, G.W.M. Williams Photostimulated luminescence in Eu-doped fluorochlorozirconate glass ceramics. Appl. Phys. Lett. 83, 449-451 (2003)

Dr. Ionut Enculescu

Mihail Secu

REVENDICĂRI

1. Procedeu de preparare a luminoforului ce se realizeaza in doua etape distincte: obtinerea xerogelului uscat urmata in etapa a doua de calcinarea acestuia ce conduce la formarea matricii cristaline de $\text{BaCl}_2:\text{Eu}^{2+}$ (faza ortorombica) ce confera compusului rezultat proprietatile de luminofor pentru detectia si stocarea radiatiilor X.

2. Procedeu conform revendicarii 1 caracterizat prin faptul ca BaCl_2 se obtine printr-o reactie sol-gel dintre acetat de bariu ($\text{Ba}(\text{C}_2\text{H}_3\text{O}_2)_2$) și bromura de europiu (II) (EuBr_2) intr-o solutie de alcool etilic, alcool izopropilic, cu adaugare de acid tricloracetic și apa (raport molar 1:0.75:0.2:0.8).

3. Procedeu conform revendicarii 1 si 2 caracterizat prin aceea ca solul transparent obtinut se amesteca la temperatura camerei, timp de 2h.

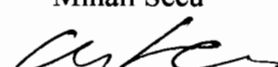
4. Procedeu conform revendicarii 1, 2 si 3 caracterizat prin aceea ca solul lichid obtinut se lasa la temperatura camerei pana la evaporarea alcoolului iar xerogelul pulbere obtinut se usuca la 60°C pentru 24h.

5. Procedeu conform revendicarii 1, 2, 3 si 4 caracterizat prin aceea ca xerogelul uscat obtinut se calcineaza la 500°C timp de 1h in aer

Dr. Ionut Enculescu

Mihail Secu

Figuri

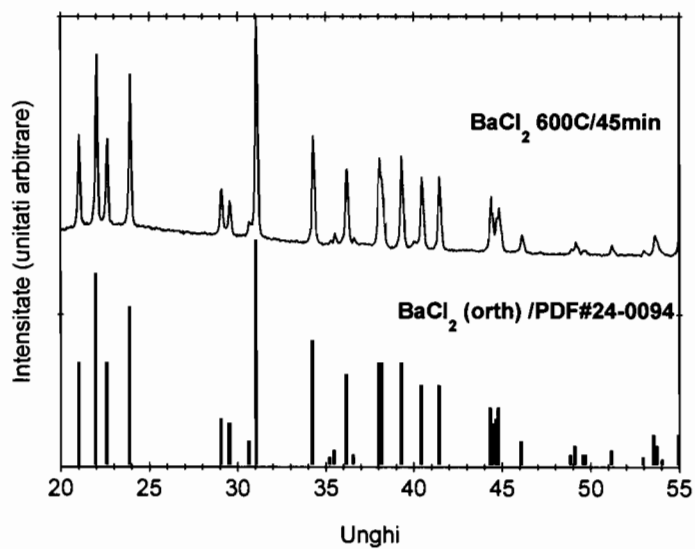

Figura 1. Difractogramele inregistrate pe BaCl₂:Eu²⁺ (faza ortorombica) sintetizat conform inventiei comparativ cu fisa PDF 24-0094

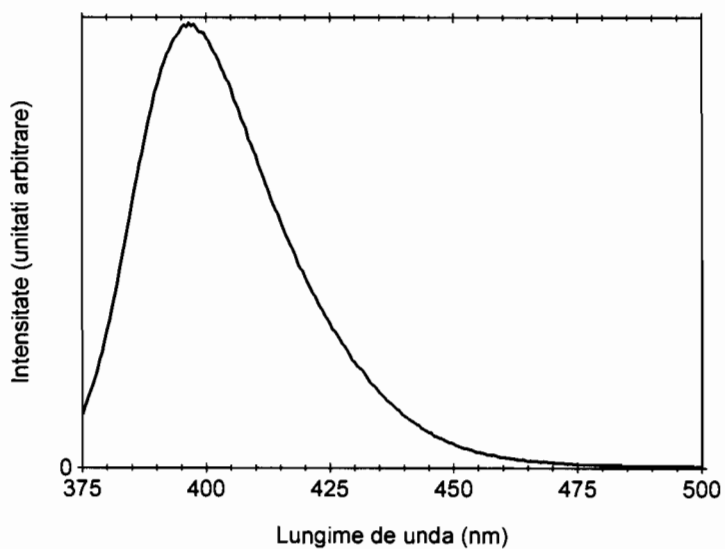
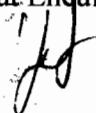

Figura 2. Spectrul de luminescenta al BaCl₂:Eu²⁺ (faza ortorombica) sintetizat

Dr. Ionuț Enăulescu

Mihail Secu
